

PUVIS DE CHAVANNES.

DOOR

BULÉE.

Een omwandeling door den *Salon* van het *Champ de Mars* is voor hem die met belangstelling voor goede kunst, wier meesteres de natuur is, het schoone zoekt waar het zoo kwistig wordt aangeboden, een uren eischende, vermoeiende, maar zeer zeker loonende bezigheid. Telkens wanneer ik er weerkeerde en zaal na zaal doorliep, nu hier, dan daar stilsthoudend, en genietend op zoovele plaatsen, kon ik niet weggaan voor ik weer alles gezien had.

En dan bracht ik steeds ten slotte een bezoek in die vierkante middenzaal, met haar roode vloertapijt, met haar twee rijen stoelen en fauteuils, waar het zonlicht vroolijk speelt door de breede boogvensters, welker middelste het uitzicht op de groene boomkruinen van den grooten tuin. waarin het Maartveld is omgeschapen, vrijlaat. Daar, met aan de wanden dat groote aantal kleine en grootere teekeningen, schetsen, afgewerkte fragmenten, ontwerpen en enkele pastels, hebben wij den meester voor ons met zijn machtigen geest, zijn groote helderheid, wiens werken aan strengen ernst een groote gemakkelijkerheid en juistheid van uitdrukking paren, wiens stijl wij bewonderen, omdat wij er in zien, naast diepen eerbied voor het klassieke, het streven naar mysticisme als een voldoening aan den eisch van den tijd waarin wij leven, en wiens genie wij tevens weten aan geen tijdperk gebonden. Daar openbaart zich aan den zoeker naar het schoone geheel dat arbeidzame leven, dat vervuld is met liefde voor den zuiveren vorm, de edele beweging, de grootheid der natuur, met studie van de waarheid in het groote en het kleine, van de harmonie der werkelijkheid en der gedachte. Daar zien wij de bouwstenen en het cement, die Puvis de Chavannes samenvoegde tot de grootsche monumenten door hem opgericht langs den weg van zijn kunst, die met moeite en miskennis aangevangen, een triomfbaan werd, welks hoogtepunt hij bereikte in die serie van vijf doeken, waaraan terecht de eereplaats op deze groote tentoonstelling werd aangewezen.

In die zaal zien wij den grooten meester, die recht heeft de grootmeester van de moderne Fransche schilderkunst te worden genoemd, in de intimiteit van zijn kunst, zooals mij, weinige dagen geleden, het voorrecht te beurt viel hem in de intimiteit van zijn eenvoudige woning te mogen begroeten.

De *Place Pigalle* is onloochenbaar, zoowel bij dag als bij nacht, het middenpunt van Montmartre, welks aanspraak op den titel van te zijn *la patrie des arts, du rire et de la liberté* ik niet betwisten zal. En vooral is het daar aardig in den ochtend als op het breede cirkelvormige trottoir, dat om het grasveld loopt, in welks midden een eenvoudige fontein in breed hardsteen